

Wyrok z dnia 29 stycznia 2008 r.

II PK 147/07

Odwołanie zastępcy dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej wymaga zasięgnięcia opinii Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego wyrażonej w formie uchwały (art. 93 ust. 2 i art. 98 ust. 4 w związku z art. 100 ust. 6 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, jednolity tekst: Dz.U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 ze zm.). Wymaganiu temu nie czyni zadość zasięgnięcie opinii Prezydium Rady, choćby następnie (już po odwołaniu zastępcy dyrektora) Rada w formie uchwały zatwierdziła stanowisko Prezydium.

Przewodniczący SSN Roman Kuczyński (sprawozdawca), Sędziowie SN: Józef Iwulski, Jolanta Strusińska-Żukowska.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 29 stycznia 2008 r. sprawy z powództwa Jacka K. przeciwko Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej w W. o odszkodowanie, na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 12 grudnia 2006 r. [...]

1. u c h y l i ł zaskarżony wyrok w pkt I w zakresie dotyczącym zmiany pkt I wyroku Sądu pierwszej instancji oraz w pkt III i oddalił w tej części apelację strony pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieście Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 lipca 2006 r. [...],

2. zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 930 zł (dziewięćset trzydzieści) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu wyrokiem z dnia 5 lipca 2006 r. zasądził (w pkt I) od strony pozwanej (Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w W.) na rzecz powoda Jacka K. kwotę 16.122,75 zł brutto z ustawowymi odsetkami. Rozstrzygnięcie swoje oparł na następujących

ustaleniach. Minister Środowiska z dniem 1 stycznia 2003 r. powołał powoda na stanowisko zastępcy dyrektora w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w W. (podstawa prawna art. 93 ust. 2 i art. 218a ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne oraz Statut Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w W.). W dniu 20 lutego 2006 r. dyrektor RZGW w W. zwrócił się do przewodniczącego Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Ś.O. o wyrażenie opinii przez Radę w sprawie odwołania dotychczas odpowiedzialnego za działanie pionu ekonomicznego Jacka K. ze stanowiska zastępcy dyrektora RZGW w W. Pismem z dnia 22 lutego 2006 r. przewodniczący Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Ś.O. poinformował wyżej wymienionego dyrektora, że Prezydium Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Ś.O. pozytywnie opiniuje wniosek o odwołanie powoda ze stanowiska zastępcy dyrektora RZGW w W. Powyższe pismo podpisał przewodniczący oraz sekretarz rady. W dniu 22 lutego 2006 r. dyrektor RZGW w W. zwrócił się do Ministra Środowiska o odwołanie powoda z zajmowanego stanowiska. Podjęcie powyższej decyzji uzasadnił koniecznością powierzenia funkcji zastępcy dyrektora do spraw ekonomicznych osobie posiadającej merytoryczne - ekonomiczne przygotowanie niezbędne do realizacji zadań pionu ekonomicznego RZGW w W. Ponadto poinformował, iż wniosek o odwołanie powoda ze stanowiska zastępcy pionu ekonomicznego uzyskał pozytywną opinię ze strony Prezydium Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Ś.O., której treść przekazał w załączeniu. Minister Środowiska z dniem 24 lutego 2006 r. odwołał powoda ze stanowiska na podstawie art. 93 ust. 2 i art. 218a ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne. Powyższe pismo wręczył powodowi dyrektor RZGW w dniu 28 lutego 2006 r. Tak więc stosownie do postanowień art. 70 § 2 k.p. z dniem 1 marca 2006 r. rozpoczął się bieg wypowiedzenia stosunku o pracę, który upłynął 31 maja 2006 r. W okresie wypowiedzenia powód został zwolniony z obowiązku świadczenia pracy. Ponadto w celu uniknięcia wątpliwości w zakresie umocowania Prezydium do działania w imieniu Rady, Rada w dniu 22 czerwca 2006 r. potwierdziła w formie uchwały stanowisko Prezydium Rady z dnia 22 lutego 2006 r.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd pierwszej instancji zasądził odszkodowanie stwierdzając, że odwołanie powoda ze stanowiska nastąpiło z naruszeniem przepisów prawa - art. 93 ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, poprzez niez uzyskanie przed odwołaniem ze stanowiska powoda opinii Rady w formie uchwały.

Apelację na powyższe rozstrzygnięcie wniosła strona pozwana. Wyrokiem z dnia 12 grudnia 2006 r. Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo powoda oddalił, stwierdzając, iż zwrócenie się podmiotu rozwiązującego umowę o pracę o opinię wy-czerpuje tryb rozwiązania stosunku pracy warunkowany konsultacją, a rozwiązanie stosunku pracy bez zajęcia stanowiska przez organ konsultacyjny nie narusza przepisu art. 38 k.p. Tym samym strona pozwana zwracając się w dniu 20 lutego 2006 r. o opinię uczyniła zadość wymogowi z art. 93 § 2 Prawa wodnego. Ponadto w przed-miocie wniosku strony pozwanej wypowiedziało się pozytywnie Prezydium Rady Gospodarki Wodnej, a następnie uchwałą z dnia 22 czerwca 2006 r. Rada zatwierdziła stanowisko Prezydium z dnia 22 lutego 2006 r. i pozytywnie zaopiniowała wniosek strony pozwanej o odwołanie powoda. Sąd drugiej instancji mając powyższe na uwadze uznał, że wyrok Sądu pierwszej instancji zasądzający na rzecz powoda od-szkodowanie w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia naruszał prawo, przez co nie mógł się ostać.

Skargę kasacyjną w niniejszej sprawie wniósł powód wskazując w niej rażące naruszenie prawa materialnego - art. 93 § 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (jednolity tekst: Dz.U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 ze zm.), poprzez błędną jego wykładnię, polegające na przyjęciu, że samo zwrócenie się do przewodniczącego Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Ś.O. czyni zadość wymogowi zasię-gnięcia opinii Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego, podczas gdy ustawo-dawca w przepisie art. 93 § 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne precyzyjnie określił nakaz każdorazowego przedstawienia wniosku do zaopiniowania przez Radę - art. 100 ust. 6 w związku z art. 98 ust. 2, 4 i 5 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne oraz § 11 pkt 1 Regulaminu Organizacyjnego Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Ś.O., poprzez przyjęcie, że wymóg zasięgnięcia opinii Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego został spełniony także, gdy w sprawie wnio-sku o odwołanie powoda wypowiedziało się tylko Prezydium tej Rady, a jego decyzja została zatwierdzona uchwałą Rady po upływie 4 miesięcy od odwołania powoda, podczas gdy Prezydium Rady reprezentuje ją tylko na zewnątrz i organizuje jej pracę, a wszystkie decyzje Rady podejmowane są w formie uchwały zgodnie z trybem określonym przez regulamin.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna okazała się uzasadniona. Wymóg zasięgnięcia opinii Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego zapisany w art. 93 ust. 2 Prawa wodnego ma ten walor, że jako regulacja mająca charakter szczególny w stosunku do przepisów Kodeksu pracy modyfikuje tryb rozwiązywania stosunku pracy na podstawie powołania (art. 69 - 70 k.p.). Przyjęcie innego założenia powodowałoby, że odwołanie takiego pracownika w myśl art. 70 k.p. z naruszeniem obowiązku zasięgnięcia takiej opinii nie uzasadniałoby odpowiedniego stosowania przepisów dotyczących umowy o pracę na czas nie określony (w szczególności przepisów dotyczących niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę) na mocy art. 69 k.p., a to oznacza, że pierwszy z tych przepisów nie miałby żadnego waloru normatywnego (regulacyjnego), czego z oczywistych względów nie można zaakceptować. Jako przepis szczególny art. 93 ust. 2 Prawa wodnego ma ten skutek, że w razie rozwiązania stosunku pracy z osobą zatrudnioną na podstawie powołania z naruszeniem tego przepisu możliwe jest na mocy art. 69 k.p. w związku z art. 45 § 2 k.p. dochodzenie od pracodawcy odszkodowania. Przyjęcie odmiennego założenia oznaczałoby bowiem, że naruszenie przepisów o trybie rozwiązywania stosunków pracy z dyrektorami regionalnych zarządów gospodarki wodnej nie pociągałoby za sobą żadnych sankcji, a tym samym ustanowiona powinność zasięgnięcia opinii nie miałaby praktycznego znaczenia, co podważałoby racjonalność działań ustawodawcy. O szczególnym - w stosunku do unormowań Kodeksu pracy w przedmiocie stosunku pracy na podstawie powołania - charakterze regulacji zawartej w art. 93 Prawa wodnego, świadczy także to, że dotyczy on tylko ściśle określonych podmiotów (dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej) oraz ściśle określonego problemu (powołania i odwołania ze stanowiska). W niniejszej sprawie nie była sporna kwestia dotycząca zasad funkcjonowania Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Ś.O. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Rada ta była organem opiniodawczo-doradczym dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w W. i realizowała zadania przewidziane w art. 100 ust. 2 Prawa wodnego (§ 2.1 regulaminu). Ze swego grona wybierała przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, którzy tworzyli Prezydium Rady (§ 4.1). Do kompetencji Prezydium należało organizowanie pracy Rady oraz reprezentowanie jej na zewnątrz (§ 4.2 regulaminu). Z kolei wszelkie kwestie - z wyłączeniem spraw porządkowych - podejmowane były wyłącznie przez Radę w formie uchwał (§ 11.1 regulaminu).

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że rada *in corpore* (jako ciało kolegium) miała wyłączną kompetencję do wyrażenia opinii w przedmiocie odwołania powoda ze stanowiska, o której stanowi art. 93 ust. 2 Prawa wodnego. Dokonanie w niniejszej sprawie tej czynności przez Prezydium Rady bez podjęcia przez Radę stosownej uchwały w tym przedmiocie kłóci się z normą prawną wyrażoną w art. 93 ust. 2 i art. 98 ust. 4 w związku z art. 100 ust. 6 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne. Prezydium w niniejszej sprawie nie miało kompetencji do składania we własnym imieniu oświadczeń woli i dokonywania czynności prawnych z zakresu stosunku pracy powoda. W ramach organizacyjno - wykonawczo - reprezentacyjnych zadań Prezydium możliwe było jedynie przekazanie uchwały Rady, a w istocie doręczenie zawiadomienia o uchwale z jej odpisem. Złożenie oświadczenia woli w imieniu Rady przekracza wyżej wskazane ramy i nie zastępuje uchwały w sprawie odwołania zastępcy dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Powołanie się Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie na art. 38 k.p. i na jego podstawie stwierdzenie, że zwrócenie się podmiotu rozwiązującego umowę o pracę o opinię wyczerpuje tryb rozwiązania stosunku pracy warunkowany konsultacją, a tym samym uznanie, że strona pozwana zwracając się w dniu 20 lutego 2006 r. o opinię uczyniła zadość wymogowi z art. 93 ust. 2 Prawa wodnego, pozbawione jest podstaw prawnych. Hipoteza tego przepisu dotyczy obowiązku powiadamiania zakładowej organizacji związkowej o wypowiedzeniu umowy, a zatem nie odnosi się do stanu faktycznego niniejszej sprawy, skoro Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Ś.O. nie jest organem związkowym, a tryb odwoływania zastępców dyrektorów nie ma charakteru konsultacji związkowych, tylko jest szczególnym (odrębnym) trybem rozwiązania stosunku pracy na podstawie powołania osób wymienianych w art. 93 ust. 2 Prawa wodnego. Z powyższych przyczyn odwołanie zastępcy dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej wymaga zasięgnięcia opinii Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego wydanej w formie uchwały (art. 93 ust. 2 i 98 ust. 4 w związku z art. 100 ust. 6 - Prawa wodnego. Wymaganiu temu nie czyni zadość opinia Prezydium Rady choćby następnie (już po odwołaniu zastępcy dyrektora) Rada w formie uchwały zatwierdziła stanowisko Prezydium.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na mocy art. 398¹⁶ k.p.c. orzekł jak w sentencji.

=====